

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2C/156/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514203750
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2016:8514203750.9

Rozhodnutie

Okresný súd Stará Ľubovňa samosudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v právnej veci žalobcu Z. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. Y. č. XXX, občana SR, právne zastúpený JUDr. Martou Konkoľovou, advokátkou so sídlom Jarmočná 79, 064 01 Stará Ľubovňa proti žalovaným 1/ K. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. Y. č. XXX, občan SR a 2/ S. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom J. Y. č. XXX, občianka SR, právne zastúpení JUDr. Marošom Zimom, advokátom so sídlom Hradné Námestie 29, 060 01 Kežmarok o odstránenie plotu a o vzájomnom návrhu žalovaných takto

rozhodol:

I. Súd u k l a d á povinnosť žalovaným v 1. a 2. rade odstrániť z pozemku žalobcu parcela KN-C XXX/X zastavané plochy a nádvoria evidovaná na LV č. XXXX katastrálneho územia J. Y. drobnú stavbu - plot pozostávajúci z oporného stĺpika a vchodovej bránky po vyznačený bod X-XXX s posunom k pozemku žalovaných parcela KN-C XXX/X zastavané plochy a nádvoria evidovaná na LV č. XXXX katastrálne územie J. Y. o 89 cm, podľa prílohy č. 7 znaleckého posudku č. 9/2012 vypracovaného F. M. Y., K. H., XXX XX X., znalcom v odbore geodézie a kartografie zo dňa 20.9.2012, ktorá tvorí neoddeliteľnú súčasť tohto rozsudku.

II. Vzájomný návrh žalovaných na zriadenie vecného bremena súd z a m i e t a.

III. O trovách konania súd rozhodne až po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

Žalobou doručenou súdu dňa 20.07.2009 a jej spresneniami žalobca žiadal, aby súd určil hranicu medzi pozemkom KN-C parcelné číslo XXX/X o výmere 343 m² zastavané plochy a nádvoria vedené Správou katastra v Starej Ľubovni pre k.ú. J. Y. evidované na LV č. XXXX a pozemkom KN-C parc. č. XXX/X o výmere 303 m² zastavané plochy a nádvoria vedené Správou katastra v Starej Ľubovni pre k.ú. J. Y. evidované na LV č. XXXX, ktorá je určená lomovým bodom 1-568 na pozemku v prednej časti a lomovým bodom 16-10 v zadnej časti pozemku podľa znaleckého posudku č. 9/2012 vypracovaným F. M. Y., K. H., XXX XX X., znalca v odbore geodézie a kartografie zo dňa 20.09.2012, ktorý je neoddeliteľnou súčasťou rozsudku. Zároveň žiadal uložiť povinnosť žalovaným odstrániť z pozemku žalobcu drobnú stavbu - plot pozostávajúci z oporného stĺpika a vchodovej bránky po vyznačený bod 1-568 s posunom k pozemku žalovaných o 89 cm.

Žalobu odôvodnil tým, že je výlučným vlastníkom parcel KN- C XXX/X a XXX/X vedených na LV č. XXXX, žalovaní sú bezpodieloví spoluvlastníci susedných pozemkov KN- C parc. č. XXX/X a XXX/X evidovaných na LV č. XXXX.

V roku 2001 chcel žalobca svoj pozemok oplotiť a od toho času sú medzi účastníkmi neustále hádky a potýčky. Obec mu neudelila súhlasné stanovisko na oplotenie, čo odôvodnila tým, že v časti požadovanej trasy oplotenia sa už nachádza drobná stavba - vstupná bránka suseda - K. P.. Na opakovanú žiadosť o súhlasné stanovisko k drobnej stavbe - oploteniu obec opäť súhlas neudelila s odôvodnením, že v roku

1984 bola uzavretá dohoda všetkých vlastníkov susedných pozemkov, podľa ktorej osadenie rodinných domov bude 0,6 m od hranice, okapy sa budú vypúšťať a pozemky sa nebudú ohradzovať, aby nebol zúžený vjazd na pozemok. Keďže medzi pozemkami účastníkov konania nebola vytyčená hranica požiadal o jej vytyčenie, podľa vytyčovacieho náčrtu hranica pozemku je takmer 0,90 cm posunutá do jeho pozemku, jeho pozemok siaha ešte 90 cm v pozemku žalovaných.

Súd uznesením poučil účastníkov konania o ich procesných právach a povinnostiach.

Žalovaní v písomnom vyjadrení k žalobe s návrhom nesúhlasili, popreli aby ich oplotenie v prednej časti pozemku zasahovalo do pozemku žalobcu. Poukázali na ústnu dohodu z roku 1984, podľa ktorej každý zo spodných susedov (v ich prípade žalobca) nebude ohrádzať v prednej časti svoj pozemok v šírke 60 cm od hranice susediaceho pozemku, aby mali susedia bezproblémový prístup a vjazd na svoje parcely. Takúto dohodu všetci rešpektovali, s výnimkou žalobcu vo vzťahu k nim, ktorý v roku 2001 prvýkrát zasiahol do pokojného stavu, výzvou na upratanie vchodovej bránky.

Súčasne vzniesli vzájomný návrh a žiadali aby súd určil, že v prospech vlastníkov parcely KN-C č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 303 m² k.ú. J. Y. evidovanej na LV č. XXXX vzniklo vydržaním vecné bremeno - právo prechodu a prejazdu motorovými vozidlami po parcele KN C parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 343 m² k.ú. J. Y. evidovanej na LV č. XXXX na parcelu KN - C parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria o výmere 303 m² k. ú. J. Y. na LV č. XXXX, a to v časti vymedzenej ukončením oplotenia žalovaných v 1. a 2. rade na parcele KN C XXX/X po hranicu tejto parcely s parcelou KN C XXX/X v celej dĺžke hranice parcel KN C XXX/X a KN C XXX/X.

Rozsudkom č.k. 6C/203/2009-223 zo dňa 19.6.2014 sú určil hranicu medzi pozemkami KN-C parc. č. XXX/X a KN-C parc. č. XXX/X podľa prílohy č. 7 znaleckého posudku č. 9/2012 vypracovaného F. M. Y. a v prevyšujúcej časti nárok žalobcu a vzájomný návrh žalovaných vylúčil na samostatné konanie s tým, že v ňom rozhodne aj o trovách tohto konania. Nové konanie bolo zapísané pod sp. zn. 2C/156/2014. V novom konaní po doplnení znaleckého posudku vymedzujúceho vecné bremeno podľa návrhu žalovaných spresnili žalovaní svoj vzájomný návrh tak, že žiadali určiť vecné bremeno v rozsahu upraveného geometrickým plánom č. 6/2015 vypracovaným súdnym znalcom pri vypracovávaní znaleckého posudku. Súd toto spresnenie pripustil na pojednávaní dňa 5.5.2016.

Žalobca a jeho právny zástupca vo svojich vyjadreniach a na pojednávaniach trvali na svojom návrhu na odstránenie časti oplotenia žalovaných zasahujúceho do jeho pozemku a nesúhlasili so vzájomným návrhom žalovaných. Tvrdili, že žalobca nebol účastný žiadnej dohody týkajúcej sa posunu vlastníckych hraníc, resp. posunu v užívacích vzťahoch susedných parcel a s tým súvisiaceho vecného bremena v prospech žalovaných. Žalobca na pojednávaní dňa 29.5.2014 uviedol, že sa dohodli akurát na tom, že domy budú osadené 60 cm od hranice pozemku, čo rešpektoval.

Žalovaná v 2. rade a právny zástupca žalovaných na pojednávaniach nespochybňovali vlastnícke právo žalobcu. Opakovane však poukazovali na dohodu vlastníkov parcel KN C XXX, XXX, XXX, XXX a XXX z roku 1984 o prenechaní 0,60 m z dolnej strany na lepší vjazd vlastníkovi susediacej parcely.

Súd sa oboznámil s návrhmi a vyjadreniami účastníkov konania, prednesmi ich zástupcov, vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu a žalovanej v 2. rade, ohliadkou na mieste samom, svedeckými výpoveďami K. K., Z. S., I. N., Q. S., I. U., znaleckým dokazovaním znalcom z odboru geodézia a kartografia, ako aj oboznámením sa s obsahom predložených listinných dôkazov, ktoré tvoria obsah spisu na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

Žalobca je evidovaný v Správe katastra Stará Ľubovňa ako vlastník nehnuteľnosti parcela KN-C č. XXX/X o výmere 343 m², zastavané plochy a nádvoria a parcely KN-C XXX/X o výmere 108 m², zastavané plochy a nádvoria vedenej na LV č. XXXX k.ú. J. Y.. Vlastníkmi susednej parcely KN-C XXX/X o výmere 303 m² evidovanej Správou katastra Stará Y. na LV č. XXXX k.ú. J. Y. sú žalovaní.

Z predložených listinných dôkazov vyplýva, že písomná komunikácia medzi účastníkmi konania týkajúca sa predmetu sporu nastala niekedy v roku 2001 (čl.14 list žalobcu adresovaný žalovaným z 19.07.2001).

Ohliadkou na mieste samom súd zistil, že medzi rodinným domom žalobcu a rodinným domom žalovaných je priestor cca 4 metrov, pozemky žalobcu a žalovaných nie sú nijakým spôsobom oddelené.

Z výpovedí svedkov, ktorí boli prítomní na ohliadke na mieste samom, konkrétne svedka K. K. vyplynulo, že bol prítomný na obecnom úrade kde sa dohodli, že okapy o šírke 60 cm sa ohradzovať nebudú, aby bol lepší prístup do dvora, podľa svedka pri tejto dohode bol prítomný aj žalobca.

Svedok Z. S., sused žalovaných z opačnej strany ako žalobca uviedol, že na obecnom úrade sa v čase kedy sa topilo tuhým palivom dohodlo, že okapy vpredu o šírke 60 cm sa nebudú hradiť aby bol lepší prístup do dvora. Pri tejto dohode bol prítomní aj žalobca, túto dohodu všetci rešpektujú. .

Svedok I. N., uviedol, že v danej lokalite išlo o pozemky o šírke 15 m, ďalej potvrdil existenciu dohody o tom, že okapy sa nebudú ohradzovať a že hranica pozemku bude roh a stena rodinného domu. Svedok nevedel uviesť, či účastníkom takejto dohody bol aj žalobca, podotkol, že boli nimi vlastníci rodinných domov danej ulice. Ďalej uviedol, že jeho syn vlastní rodinný dom, ktorý susedí so svedkom Z. S. a dohodu rešpektujú.

Svedkyňa Q. S., uviedla, že hranica pozemkov by mala ísť cca 50-60 cm od steny rodinného domu žalobcu bližšie k rodinnému domu žalovaných.

Svedok I. U., ktorý vlastní rodinný dom a pozemok na ulici, kde sa nachádzajú aj nehnuteľnosť účastníkov konania, nemal vedomosť o dohode z 80-tých rokov minulého storočia v tom čase mal 11 rokov. Svedok je vlastníkom nehnuteľností parcely XXX, pričom on užíva nehnuteľnosť tak ako ju má zakreslenú v GO -pláne teda o výmere 15 m x 30 m, jeho okap sa nachádza na jeho pozemku, nezasahuje do vlastníctva suseda. Svedok ďalej uviedol, že medzi pozemkami XXX a XXX sa plot nenachádza, ale medzi pozemkami XXX a XXX áno.

Zo znaleckého posudku č. 9/2012 z 20.09.2012, ktorý vypracoval F. M. Y. mal súd preukázanú právnu hranicu medzi pozemkami, osadenie časti oplotenia žalovaných na pozemku žalobcu, ako aj užívacie vzťahy susedných parciel. Podľa prílohy č. 8 k znaleckému posudku vzdialenosť rodinného domu žalovaných od hranice pozemku je v rozpätí od 3,39 m do 3,53 m.

Na základe takto ustáleného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Podľa § 123 Občianskeho zákonníka (ďalej len Obč. zák.) vlastník je v medziach zákona oprávnený predmet svojho vlastníctva držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky a nakladať s ním.

Podľa § 126 ods. 1 Obč. zák. vlastník má právo na ochranu proti tomu, kto do jeho vlastníckeho práva neoprávnene zasahuje; najmä sa môže domáhať vydania veci od toho, kto mu ju neprávom zadržuje.

Podľa § 134 ods. 1 Obč. zák. oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

Podľa § 151n ods. 1 Obč. zák. vecné bremená obmedzujú vlastníka nehnuteľnej veci v prospech niekoho iného tak, že je povinný niečo trpieť, niečo sa zdržať alebo niečo konať. Práva zodpovedajúce vecným bremenám sú spojené buď s vlastníctvom určitej nehnuteľnosti, alebo patria určitej osobe.

Podľa § 151n ods. 2 Obč. zák. vecné bremená spojené s vlastníctvom nehnuteľnosti prechádzajú s vlastníctvom veci na nadobúdateľa.

.Podľa § 151o ods. 1 Obč. zák. vecné bremená vznikajú písomnou zmluvou, na základe závetu v spojení s výsledkami konania o dedičstve, schválenou dohodou dedičov, rozhodnutím príslušného orgánu alebo zo zákona. Práva zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť tiež výkonom práva (vydržaním); ustanovenia § 134 tu platia obdobne.

Na nadobudnutie práva zodpovedajúceho vecným bremenám je potrebný vklad do katastra nehnuteľností.

Podľa § 135c Obč. zák. účinného od 1.4.1983 vecné bremená vznikajú zo zákona, rozhodnutím oprávneného orgánu, písomnou zmluvou a na základe závetu; právo zodpovedajúce vecnému bremenu

možno nadobudnúť aj výkonom práva (§135a). Na účinnosť zmluvy, z ktorej sa nadobúdajú práva zodpovedajúce vecným bremenám, je potrebná jej registrácia štátnym notárstvom.

Právne posúdenie veci:

Po určení hranice medzi parcelami účastníkov konania, teda medzi parcelami KN C XXX a KN C XXX v k.ú. J. Y. ostal predmetom sporu nárok žalobcu na odstránenie plota (stĺpika) žalovaných z jeho pozemku a vzájomný návrh žalovaných na určenie vecného bremena - práva prechodu a prejazdu motorovými vozidlami po časti parcely KN C parc. č. XXX/X v k.ú. J. Y. (o šírke 60 cm) vyznačenej v geometrickom pláne súdneho znalca F. Y. v prospech vlastníka parcely KN - C parc. č. XXX/X v k.ú. J. Y..

V prvom rade sa musel súd vysporiadať, či existovala nejaká dohoda ohľadne neoplocovania pozemkov medzi 5 susediacimi pozemkami na ulici, kde majú postavené rodinné domy účastníci konania, v akej forme a aké mala prípadne táto dohoda právne účinky a následky.

Vychádzajúc z vyjadrení svedkov K. K., Z. S., I. N. a tvrdení žalovaných je zrejmé, že medzi vlastními parcel KN C XXX, XXX, XXX, XXX a XXX došlo niekedy okolo roku 1984 k dohode, že si susedia nebudú ohradzovať v prednej časti 0,60 m zo svojho pozemku za účelom, aby mal sused lepší vjazd do dvora. Aj znalec v znaleckom posudku konštatuje, že ostatní vlastníci (t.j. vlastníci parcel KN C XXX, XXX, XXX a XXX) rešpektujú túto dohodu a neoplocujú si prednú časť pozemku v celej šírke, ale majú oplotenie posunuté 0,60 m do svojho pozemku, teda aj tento reálny užívateľský stav nasvedčuje záveru, že takáto dohoda bola uzavretá.

Dohoda však bola uzavretá iba ústne.

Naviac ani po vykonaní dokazovania súd nemal jednoznačne preukázané, čo presne bolo predmetom, resp. obsahom tejto dohody, vzhľadom na to ju súd považuje za neurčitú.

Z výpovedí svedkov K. K., Z. S., I. N. na ohľadke na mieste samom, ako aj z ich čestných prehlásení predložených žalovanými vyplýva, že vlastníci susediacich pozemkov sa mali dohodnúť, že nebudú ohradzovať okap, resp. že v prednej časti pozemku prenechajú spodnému susedovi 0,60 m na lepší vjazd do dvora. Okap je časť strechy prečnievajúca cez obvodový múr domu. Je logické, že okap sa neohradzuje, keďže je vyššie vo vzduchu, teda predmetom dohody asi mal byť pozemok pod okapom. Z takto vymedzenej dohody však nevyplýva určito a bez akýchkoľvek pochybností, či predmetom dohody malo byť len neohradzovanie pozemku vpredu od ulice, alebo že vlastníkom z dolnej strany mal susedovi (v danom prípade žalobca žalovaným) prenechať 0,60 m na užívanie po celej dĺžke pozemkov, prípadne len po koniec rodinného domu (viď vyjadrenie právneho zástupcu žalovaných na pojednávaní dňa 29.5.2014, ktorým vysvetľoval, čo sa myslí prednou časťou pozemku).

Naviac súd nemal jednoznačne a nespochybniteľne preukázané, že účastníkom dohody bol aj žalobca, ktorý účasť na takejto dohode jednoznačne popiera. Účasť žalobcu potvrdili svedkovia K. a Z.. Svedok I. uviedol, že účastníkmi dohody boli vlastníci rodinných domov na danej ulici, pričom žalobca s výstavbou rodinného domu začal až o niekoľko rokov neskôr v rokoch 1999-2000.

Žalovaní vychádzajúc z tejto dohody postavili ľavý stĺpik brány (pri pohľade z ulice do dvorov rodinných domov) na pozemku žalobcu. Po zameraní hranice medzi pozemkami účastníkov konania bolo zistené, že stred stĺpika je osadený 89 cm od hranice pozemkov žalobcu a žalovaných smerom do pozemku žalobcu.

Vlastník vecí má právo vec vo svojom vlastníctve držať, užívať, poberať z nej plody, nakladať s ňou. Zároveň je oprávnený domáhať sa ochrany svojho vlastníckeho práva. Vlastník má podľa charakteru zásahu do jeho vlastníctva viaceré nástroje na ochranu vlastníckeho práva. Právna teória vychádzajúc z právnej úpravy § 126 Obč. zák. rozoznáva dve základné žaloby na ochranu vlastníckeho práva, a to žalobu negatívnu a žalobu vindikačnú. Zatiaľ čo žaloba vindikačná (na vydanie veci) má miesto tam, kde k porušeniu vlastníckeho práva dochádza neoprávneným zadržaním veci, negatívna (zapieracia) žaloba smeruje k odstráneniu iných zásahov do vlastníckeho práva, než je neoprávnené zadržanie veci. Na základe negatívnej žaloby sa vlastník môže domáhať, aby súd uložil žalovanému zdržať sa neoprávnených zásahov a odstrániť prekážky, ktoré bránia vo výkone vlastníckeho práva. Právnym základom oboch žalôb je vlastnícke právo žalobcu k veci (pozemku), ktoré musí žalobca v súdnom konaní preukázať.

V danom prípade sa žalobca domáhal odstránenia časti oplotenia (stĺpika a vchodovej bránky) z jeho pozemku. Skutočnosť, že časť oplotenia zasahuje do pozemku žalobcu, nenamietali ani žalovaní. Keďže súd mal preukázané vlastnícke právo k pozemku KN C XXX v k.ú. J. Y. a skutočnosť, že časť oplotenia pozostávajúceho z oporného stĺpika a časti brány zasahuje do vlastníckeho práva žalobcu, súd návrhu žalobcu na odstránenie časti oplotenia žalovaného v celom rozsahu vyhovel.

V ďalšej časti súd pristúpil k posúdeniu oprávnenosti vzájomného návrhu žalovaných a dospel k záveru, že tento nie je dôvodný.

Žalovaní sa domáhali určenia vecného bremena, ktoré mali nadobudnúť na základe vydržania. Vydržanie je osobitný spôsob nadobudnutia vlastníckeho práva, resp. práva zodpovedajúceho vecnému bremenu zo zákona (ex lege), pri splnení zákonom požadovaných predpokladov. Prvým predpokladom je, že musí ísť o spôsobilý predmet vydržania. Druhým je, že držba musí byť oprávnená. Oprávnená držba je faktické ovládanie veci s vôľou nakladať s vecou ako so svojou, resp. výkon určitého práva, pričom držiteľ musí byť dobromyseľný v tom, že vec alebo výkon práva držiteľovi patrí. Okolnosť, z ktorej možno usudzovať dobromyseľnosť, musí v spore preukázať držiteľ veci alebo užívateľ práva, je to okolnosť svedčiaca o poctivosti právneho dôvodu nadobudnutia veci. Tretím a posledným predpokladom vydržania je nepretržité uplynutie zákonom stanovenej doby. Uvedené základné predpoklady platili tak v roku 1984, kedy malo dôjsť k dohode vlastníkov susediacich pozemkov, ako aj po roku 1991, kedy došlo k podstatnej zmene Občianskeho zákonníka.

Žalovaní odvodzovali dobromyseľnosť ich vstupu do užívania časti pozemku žalobcu od zadnej steny jeho rodinného domu po hranicu pozemkov účastníkov konania od vyššie uvedenej dohody vlastníkov susediacich pozemkov o prenechaní okapov v rozsahu 0,60 m z dolnej strany.

Ako už bolo uvedené, uvedená dohoda bola uzavretá iba ústne a je neurčitá. V zmysle § 135c Obč. zák. účinného v čase uzavretia dohody sa, zmluva o zriadení vecného bremena musí byť písomná a na jej účinnosť sa vyžadovala jej registrácia štátnym notárstvom. Je zrejmé, že dohoda sa ani nevypracovala písomne, ani nebola zaregistrovaná na štátnom notárstve.

Najvyšší súd SR v uznesení sp. zn. 4 Cdo 361/2012z 27. januára 2015 riešil otázku predpokladov pre vydržanie vlastníckeho práva a s tým súvisiaci omyl týkajúci sa dobrej viery ako jednej z podmienok pre vydržanie. V uvedenom rozhodnutí okrem iného uviedol, že „Dobrá viera (ako predpoklad oprávnenej držby) je presvedčením nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, keď si prisvojuje určitú vec. Iba samotná detencia k vydržaniu nestačí. Okolnosti, ktoré nasvedčujú v prospech záveru o existencii dobrej viery sú okolnosti týkajúce sa tiež právneho dôvodu nadobudnutia (titulu). Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom ku všetkým okolnostiam v dobrej viere, že mu vec patrí, treba posudzovať nielen zo subjektívnych predstáv držiteľa, ale i z objektívnych hľadísk viažucich sa k právnomu dôvodu (titulu), z ktorého sa odvodzuje vznik práva. Dobrá viera oprávneného držiteľa, ktorá je daná so zreteľom na všetky okolnosti, sa musí vzťahovať aj na titul, na základe ktorého mohlo držiteľovi vzniknúť vlastnícke právo. Tento titul nemusí byť vždy daný. Postačí, ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti v dobrej viere, že tu taký titul je. Nie je vylúčené, aby k vydržaniu vlastníckeho práva došlo na základe putatívneho právneho titulu. Je ale potrebné posúdiť, či držiteľ pri bežnej opatrnosti, ktorú možno vzhľadom na okolnosti a povahu prejednávanej veci po každom vyžadovať, nemal po vydržaciu dobu dôvodné pochybnosti o tom, že mu vec alebo právo patrí. O dobromyseľnosti možno hovoriť tam, kde držiteľ drží vec v omyle, že mu vec patrí a ide pritom o omyl ospravedlniteľný. Ospravedlniteľný je omyl, ku ktorému došlo napriek tomu, že mýliaci sa postupoval s obvyklou mierou opatrnosti, ktorú možno so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu od každého požadovať. Omyl môže byť nielen skutkový, ale aj právny. Právny omyl spočíva v neznalosti alebo neúplnej znalosti všeobecne záväzných právnych predpisov a z toho vyplývajúceho nesprávneho posúdenia právnych dôsledkov právnych skutočností. Pre účely prejednávanej veci treba osobitne zdôrazniť, že omyl držiteľa vychádzajúci z neznalosti alebo nedokonalnej znalosti celkom jednoznačného a zrozumiteľného ustanovenia zákona je právny omyl neospravedlniteľný (viď aj ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu, napríklad sp. zn. 3 Cdo 97/2009, 4 Cdo 283/2009, 5 Cdo 30/2010, 3 MCdo 7/2010, 3 MCdo 8/2010 a 6 MCdo 5/2010). Neznalosť jasného, zrozumiteľného a nesporného ustanovenia zákona neospravedlňuje - pri zachovaní obvyklej opatrnosti sa totiž predpokladá, že každý sa oboznámi so zákonnou úpravou právneho úkonu, ktorý má v úmysle urobiť.

Dobrá viera držiteľa sa musí vzťahovať na všetky právne skutočnosti, ktoré majú za následok nadobudnutie veci alebo práva, ktorá je predmetom držby, teda aj na existenciu platnej zmluvy o

prevode nehnuteľnosti. Pokiaľ niekto vstúpi do držby nehnuteľnosti po 1. apríli 1964 na základe zmluvy o prevode nehnuteľnosti, ktorá nebola uzatvorená v písomnej forme, nemôže byť so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu nehnuteľnosť patrí a v zmysle § 130 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka nemôže byť držiteľom oprávneným (viď rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 49/2010). Na základe ústnej zmluvy o jej prevode nemôže byť vzhľadom na všetky okolnosti v dobrej viere, že je vlastníkom veci, i keď je subjektívne presvedčený, že takáto zmluva na originálne nadobudnutie vlastníckeho práva postačuje. Držba nehnuteľnosti opierajúca sa o ústnu zmluvu nemôže viesť k vydržaniu nehnuteľnosti (viď rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 137/2011).“

Uvedené závery sú podľa názoru konajúceho súdu plne použiteľné aj pre prípad vydržania práva zodpovedajúceho vecnému bremenu.

Je nepochybné, že v čase uzatvárania dohody vlastníkov susediacich pozemkov sa na zriadenie vecného bremena vyžadovala písomná zmluva a na účinnosť takejto zmluvy sa vyžadovala jej registrácia štátnym notárstvom.

Ak žalovaní vstúpili do užívania časti pozemku žalobcu na základe ústnej dohody o práve zodpovedajúcom vecnému bremenu, ktorá navyše bola neurčitá, nie je splnená podmienka dobrej viery vo vzťahu k právnomu titulu vstupu do držby. Takýto omyl je v zmysle citovaného rozhodnutia NS neospravedliteľný a nemôže viesť k vydržaniu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, aj keď žalovaní môžu byť subjektívne presvedčení, že im toto právo prislúcha.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd druhým výrokom vzájomný návrh žalovaných na určenie vecného bremena zamietol.

Rozhodnutie o trovách konania v zmysle § 151 ods. 3 O.s.p. súd ponechal na čas po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým

2C/156/2014

- 9 -

zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 O.s.p., skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Ustanovenie § 205a ods. 1 O.s.p. sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2 O.s.p.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.